

معاون اول

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

بسمه تعالی

شماره ۱۴۳۴۱۸
تاریخ ۲۳/۸/۱۷
پوست

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی،
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت اطلاعات، وزارت کشور،
وزارت دادگستری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

سناد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی در جلسه یکصد و بیست و هشت مورخ ۱۳۹۲/۹/۳، به استناد مواد (۲۷) و (۳۲) قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد (مصوب ۱۳۹۰ مجمع تشخیص مصلحت نظام) و در اجرای ساده (۱۹) سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی)، مبنی بر شفاف‌سازی اقتصاد، سالم‌سازی فضای آن و پیشگیری از اقدامات و فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا و به‌منظور تأمین الزامات توسعه فن‌آوری اطلاعات و تکمیل سامانه‌های الکترونیکی در شبکه بانکی کشور؛ ضوابط نحوه ایجاد و تکمیل سامانه‌های الکترونیکی در شبکه بانکی و نحوه همکاری مراجع ذی‌ربط در این خصوص را به شرح ذیل مصوب نمود:

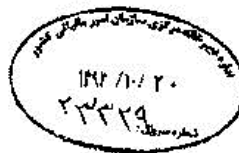
فصل اول: مصوبات عمومی

ماده ۱. بانک مرکزی موظف است با بهره‌برداری از فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، منظومه سامانه‌های زیر را به‌نجوی که در فصل دوم تشریح شده است ایجاد و راه‌اندازی نماید.

- سامانه نظام هویت‌سنجی الکترونیک بانکی (نهاب)
- سامانه پیام‌رسانی الکترونیک مالی (سیام)
- سامانه صدور یکپارچه الکترونیک دسته چک (صیاد)
- سامانه چک و اسناد وصولی کاغذی (چک‌اوک)
- سامانه یکپارچه مدیریت اوراق بانکی (سیما)
- سامانه پرداخت الکترونیک سیار (سیاس)
- نوین سامانه یکپارچه بانک مرکزی (نسیم)
- سامانه جامع تسهیلات
- سامانه یکپارچه استعلامات مالی (سیام)

ماده ۲. دسترسی به سامانه‌های مذکور یا درخواست دستگاه مربوطه و توسط بانک مرکزی طبق شرایط زیر فراهم خواهد شد:

- درخواست باید به‌منظور انجام وظایف قانونی متقاضی باشد.
  - اطلاعات به‌صورت سیستمی درخواست شود و پاسخ آن نیز به‌صورت سیستمی در سامانه دستگاه متقاضی ثبت گردد.
  - دستگاه متقاضی بایستی مقررات امنیت فضای تبادل اطلاعات (افتا) را رعایت نماید.
- تصویه در مواردی که بین متقاضی و بانک مرکزی اختلاف وجود داشته باشد موضوع به دبیرخانه سناد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی جهت طرح در کارگروه مذکور در ماده ۴ این مصوبه ارجاع و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده ۳. به منظور تسریع و تسهیل در پاسخ‌گویی به دستورهای درخواستیها و استعلام‌هایی که مربوط به نظام بانکی است، بانک مرکزی موظف است با همکاری قوه قضائیه و سایر مراجع ذیصلاح حداکثر ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه، اتصال امن و سیستمی بین بانک مرکزی و مراجع یاد شده را برقرار نماید به گونه‌ای که فرآیند دستورهای درخواستی استعلام و پاسخ به آن، به صورت الکترونیکی انجام شده و اسناد فیزیکی استعلام با نسخ الکترونیک آن‌ها جایگزین گردد.

تیمبره ۱. بانک مرکزی، قوه قضائیه و سایر مراجع ذیصلاح مرتبط باید از گواهی امضای دیجیتال استفاده نموده و دستورالعمل‌های امنیت فضای تبادل اطلاعات (افتا) را رعایت نمایند.

تیمبره ۲. قوه قضائیه و مراجع ذیصلاح مرتبط ظرف مدت سه ماه پس از استقرار سامانه، باید از ارسال و دریافت اسناد کاغذی دستورهای درخواستیها و استعلام‌ها خودداری نموده و صرفاً به درخواستیها و استعلام‌های که به صورت الکترونیکی انجام می‌شود، ترتیب اثر دهند.

تیمبره ۳. تعیین مراجع ذیصلاح یاد شده بنا به تصمیم ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی صورت می‌پذیرد.
ماده ۴. نظارت بر حسن اجرای این مصوبات بر عهده دبیرخانه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی می‌باشد و دبیرخانه موظف است ضمن تشکیل کارگروه تخصصی مورد نیاز و برگزاری مرتب جلسات و انجام هماهنگی‌های لازم، گزارش پیشرفت مفاد مصوبه را به صورت فصلی به ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی ارائه نماید.

فصل دوم: مصوبات سامانه‌ها

الف: سامانه نظام هویت‌سنجی الکترونیک بانکی (نهاب)

ماده ۵. بانک مرکزی موظف است تا پایان سال ۱۳۹۳ سامانه‌ی نظام هویت‌سنجی الکترونیک بانکی (نهاب) را به گونه‌ای تهیه، اجرا و بهره‌برداری نماید که اطلاعات مشتریان را در برگرفته و به آن‌ها شناسه هویتی الکترونیک بانکی (شهاب) تخصیص دهد.

ماده ۶. بانک‌ها و مؤسسات اعتباری موظفند تمامی داده‌های مربوط به نهاب، اعم از داده‌های هویتی، آدرس و شماره تماس، حساب‌های افتتاح‌شده، انواع تسهیلات اضرائی و ابزارهای پرداخت صادر شده برای مشتریان خود را تا پایان سال ۱۳۹۳ در سامانه نهاب ثبت نمایند.

ماده ۷. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، وزارت اطلاعات، سازمان ثبت احوال، شرکت پست جمهوری اسلامی ایران و شرکت‌های اپراتور تلفن ثابت و همراه موظفند امکان استعلام و رول‌سنجی سیستمی اطلاعات مربوطه را برای بانک مرکزی فراهم نمایند.

ماده ۸. از ابتدای تیر ماه سال ۱۳۹۴ بانک مرکزی و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری موظفند از ارائه هرگونه خدمات به حساب‌ها و ابزارهای پرداختی که فاقد شناسه شهاب باشد، خودداری نمایند.

ب: سامانه پیام‌رسانی الکترونیک مالی (سپام)

ماده ۹. بانک مرکزی موظف است تا انتهای سال ۱۳۹۳ سامانه‌ی پیام‌رسانی الکترونیک مالی (سپام) را به گونه‌ای تهیه، اجرا و بهره‌برداری نماید که فرآیندهای صدور، اصلاح، استفاده و اخذ اسناد تمهیدات بانکی را در

برگرفته و ضمانت‌نامه‌های ارزی و ریالی، اعتبارات اسنادی ارزی و ریالی، سفته، برت و نظایر آن را به صورت الکترونیک مبادله نماید.

ماده ۱۰: بانکها و موسسات اعتباری بایستی اطلاعات ضمانت‌نامه‌ها، اعتبارات اسنادی، سفته‌ها، برت و نظایر آن را به صورت سیستمی و برخط برای سامانه سپام ارسال و برای آن‌ها شناسه یکتا دریافت نمایند و تا زمانی که برگه فیزیکی این اسناد با نسخ الکترونیک آن‌ها جایگزین نشده است شناسه مذکور را روی برگه فیزیکی اسناد درج نمایند.

ب: سامانه صدور یکپارچه الکترونیک دسته چک (صیاد) و سامانه چک و اسناد وصولی کافذی (چکاوک)
ماده ۱۱: بانک مرکزی موظف است تا انتهای سال ۱۳۹۲ سامانه‌ی صدور یکپارچه الکترونیک دسته چک (صیاد) را به گونه‌ای تهیه اجرا و بهره‌برداری نماید که فرآیندهای درخواست، صدور و ارسال دسته‌چک را در بر گرفته و به هر برگ چک شناسه یکتا اختصاص دهد.

ماده ۱۲: بانکها و موسسات اعتباری موظفند از ابتدای سال ۱۳۹۴ تمامی دسته‌چکها را مطابق با استانداردها و ویژگی‌های امنیتی تعیین شده توسط بانک مرکزی چاپ نمایند و از ابتدای سال ۱۳۹۴ تمامی دسته‌چکها باید با استانداردها و ویژگی‌های امنیتی تعیین شده توسط بانک مرکزی تطابق کامل و دقیق داشته باشند.
ماده ۱۳: از ابتدای تیر ماه ۱۳۹۴ صرفاً چک‌های دارای شناسه یکتا در سامانه صیاد قابلیت پایاپای بین بانکی را خواهند داشت.

ماده ۱۴: از ابتدای سال ۱۳۹۴ تمامی چک‌ها و ابزارهای پرداخت کافذی که به صورت بین بانکی، بین بانکهای مختلف پذیرش می‌گردد، باید صرفاً از طریق سامانه چکاوک و به صورت الکترونیک مبادله گردند.

ت: سامانه یکپارچه مدیریت اوراق بانکی (سپما)

ماده ۱۵: بانک مرکزی موظف است تا پایان سال ۱۳۹۲ سامانه‌ی یکپارچه مدیریت اوراق بهادار بانکی (سپما) را به گونه‌ای تهیه اجرا و بهره‌برداری نماید که فرآیندهای صدور، انتشار، وثیقه‌گذاری، نقل و انتقال، پرداخت سود و بازپرداخت اصل در سررسید را در برگیرد.

ماده ۱۶: از ابتدای سال ۱۳۹۴ کلیه اوراق مشارکت و بدهی بانکی، اوراق خزانه اسلامی، گولهی سپرده بانکی و نظایر آن که توسط بانکها و موسسات اعتباری و یا با عملیات آن‌ها منتشر می‌گردد باید صرفاً به صورت بانام و الکترونیک منتشر و مبادله گردد.

ماده ۱۷: اوراق مشارکت و بدهی بانکی، اوراق خزانه اسلامی، گولهی سپرده بانکی و نظایر آن که از سال ۱۳۹۴ به بعد صادر و منتشر می‌شوند تنها در صورتی معتبر خواهد بود که در سامانه یکپارچه مدیریت اوراق بهادار بانکی (سپما) ثبت شده باشد.

ث: نوین سامانه یکپارچه بانک مرکزی (نسیم)

ماده ۱۸: بانک مرکزی موظف است با هدف نگرانی و مدیریت متمرکز حساب‌های ریالی و ارزی دستگاههای موضوع مواد ۱ تا ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، نوین سامانه یکپارچه بانک مرکزی (نسیم) را به گونه‌ای تهیه،

اجرا و بهره‌برداری نماید که کلیه فرآیندها و تراکنش‌های مربوط به حساب‌های مذکور نظیر افتتاح حساب، دریافت پرداخت، انتقال و مانده حساب را در برگرفته و کلیه اسناد مربوطه را به صورت الکترونیک مبادله نماید.

ماده ۱۹. کلیه سازمان‌ها و دستگاه‌هایی که مبتنی بر وظایف قانونی خود نیازمند اطلاعات مربوط به عملکرد حساب‌های بانکی مربوط به خود هستند، موظفند این اطلاعات را از سامانه نسیم به صورت سیستمی استعلام نموده و به صورت الکترونیک در سامانه‌های خود بدون دخالت عامل انسانی ثبت نمایند.

تبصره: بانک مرکزی موظف است امکان استعلام سیستمی و پر خط عملکرد حساب‌های مذکور را برای ذی‌نفعان فراهم نماید

ماده ۲۰. خزانه‌داری کل کشور موظف است با همکاری بانک مرکزی نسبت به افتتاح حساب‌های درآمدی و هزینه‌ای جدید و بستن حساب‌های دریافتی و پرداختی پیشین خود، مطابق با شیوه‌نامه مدیریت حساب‌های دولتی (موضوع دستورالعمل ماده ۹۴ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران) اقدام نماید.

ماده ۲۱. تمامی پرداخت‌ها و دریافت‌های دستگاه‌های موضوع مواد ۱ تا ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، از ابتدای سال ۱۳۹۴، مطابق با شیوه‌نامه مدیریت حساب‌های دولتی (موضوع دستورالعمل ماده ۹۴ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران) صرفاً در بستر سامانه نسیم صورت خواهد پذیرفت.

ج : سامانه جامع تسهیلات

ماده ۲۲. بانک مرکزی موظف است سامانه جامع تسهیلات را تا انتهای سال ۱۳۹۳، به گونه‌ای تهیه اجرا و بهره‌برداری نماید که فرآیندهای اعطای تسهیلات ارزی و ریالی اعم از اعتبارسنجی، بررسی طرح‌های توجیه فنی و اقتصادی، ترهین وثایق، نتایج استعلام‌های مرتبط، استمهال و وصول مطالبات را در برگرد و اسناد مرتبط را به صورت سیستمی مبادله نماید.

ماده ۲۳. بانکها و موسسات اعتباری بایستی به منظور اعطای تسهیلات به متقاضیان، اطلاعات تشکیل پرونده را به صورت سیستمی و پرخط برای سامانه جامع تسهیلات ارسال و برای آن شناسه یکتا دریافت نمایند.

ماده ۲۴. بانک مرکزی موظف است مطابق با قوانین، ضوابط و مقررات ناظر بر تسهیلات و تعهدات کلان، تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط، محدودیت‌های اشخاص بد حساب و سایر موارد مرتبط، کنترل‌های لازم را انجام داده و در صورت تطبیق درخواست تسهیلات با چهارچوب ضوابط مذکور، نسبت به تخصیص شناسه یکتا اقدام نماید.

تبصره: سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است اطلاعات مربوط به آخرین وضعیت ترکیب مالکیت اشخاص حقوقی را به همراه سایر اطلاعات مرتبط، به صورت سیستمی در اختیار بانک مرکزی قرار دهد تا امکان شناسایی حداکثری اشخاص مرتبط فراهم شود.

ماده ۲۵. بانکها و موسسات اعتباری موظفند در خصوص تسهیلاتی که برای خرید کالا یا خدمت تخصیص داده می‌شوند مبلغ تسهیلات را صرفاً در وجه فروشنده کالا یا خدمت پرداخت نمایند.

تبصره: پرداخت مبلغ تسهیلات منوط به وجود صورت‌حساب قرارداد مذکور در سامانه ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشد و سازمان امور مالیاتی موظف است امکان استعلام سیستمی صورت‌حساب‌های سامانه ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم را برای ذی‌نفعان فراهم نماید.

ماده ۲۶. بانکها و موسسات اعتباری موظفانند اطلاعات پرداخت تسهیلات، بازپرداخت اقساط و استمهال را مبتنی بر شناسه یکتای تسهیلات برای سامانه جامع تسهیلات ارسال نمایند.

ب: سامانه یکپارچه استعلامات مالی (سیام)

ماده ۲۷. بانک مرکزی موظف است سامانه یکپارچه استعلام‌های مالی (سیام) را تا پایان سال ۱۳۹۳ به گونه‌ای تهیه اجرا و بهره‌برداری نماید که فرآیندهای مربوط به استعلام اسناد شبکه بانکی را در بر گرفته و کلیه اسناد فرآیندهای استعلام را صرفاً به صورت الکترونیک مبادله نماید.

ماده ۲۸. بانکها و موسسات اعتباری موظفند اطلاعات مورد نیاز استعلام‌های مالی را به صورت سیستمی برای بانک مرکزی ارسال نمایند. در صورت عدم همکاری و یا ارسال اطلاعات ناقص، مسئولیت آن بر عهده بانک یا موسسه اعتباری مربوطه خواهد بود.

ماده ۲۹. بانکها و موسسات اعتباری موظفند استعلام از دستگاه‌های خارج از شبکه بانکی کشور (سازمان امور مالیاتی، سازمان ثبت احوال، سازمان ثبت شرکتها، شرکت سرمایه‌گذاری مرکزی و تسویه وجوه و نظایر آنها) را از طریق سامانه سیام و به صورت سیستمی به انجام رسانند.

ماده ۳۰. مراجع قضایی و سایر دستگاهها و مراجع قانونی که بر اساس مأموریت قانونی خود نیازمند دریافت اطلاعات از سامانه‌های شبکه بانکی هستند از ابتدای سال ۱۳۹۴ باید اطلاعات اسناد شبکه بانکی را صرفاً از سامانه یکپارچه استعلام‌های مالی استعلام نموده و تنها به استثنای که مورد تأیید این سامانه هستند ترتیب اثر دهند.

ماده ۳۱. بانک مرکزی موظف است برای دستگاه‌هایی که مبنی بر مأموریت قانونی خود نیازمند دریافت اطلاعات اسناد مذکور هستند امکان استعلام سیستمی اسناد را فراهم نماید.

ج: سامانه پرداخت الکترونیک سپاس (سپاس)

ماده ۳۲. بانک مرکزی موظف است تا پایان خرداد ماه سال ۱۳۹۴ سامانه پرداخت الکترونیک سپاس (سپاس) را به گونه‌ای تهیه اجرا و بهره‌برداری نماید که تمامی خدمات پرداخت همراه و کیف پول الکترونیک را در بر گیرد.

ماده ۳۳. بانکها و موسسات اعتباری موظفند از ابتدای تیر ماه سال ۱۳۹۴ کلیه خدمات پرداخت همراه و کیف پول الکترونیک را صرفاً از طریق سامانه سپاس ارائه نمایند.

ماده ۳۴. شرکتهای عرضه‌کننده خدمات پرداخت همراه موظفند از ابتدای تیر ماه سال ۱۳۹۴ صرفاً از طریق سامانه سپاس به شبکه بانکی کشور متصل شوند.

اسحاق جهانگیری
رئیس

رونوشت: کل

دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات کشور، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت.